

„Sybil's Mind: Purple“.

GIEDRĖ VENCIOUS

Ištisus metus menininkas dr. Audrius Plioplys produktyviai dirba ir kartu stengiasi savo darbus pristatyti kuo gausnesiam meno mylėtojų ratui, tačiau šis ruduo nejučia tampa išskirtiniu numatomų parodų bei projektų gausa. Jau ne kartą kalbintas menininkas teigė, jog nepakanka vien kurti meną, reikia siekti savo meno viešinimo visais įmanomais būdais. Tad tenka pastebėti, kad A. Pliopliui tai pavyksta ir jo meno veiklos potvynis, kaip pats sako, šį rudenį užlies ne tik Čikagos miestą ir apylinkes, bet pasieks ir New Yorką.

„Sybil's Mind: Purple“ žurnalo Seizure viršelis.

„Columns of Thought“ Rockefeller Memorial Chapel, University of Chicago, 2018 metų balandis.

Pirmuoju tokiu sustojimu taps Beverly priemiesčio apylinkėse organizuojamas „Beverly Art Walk“ ir „Studio Tour“, po to atskiri dr. A. Plioplio eksponatai pasirodys Turkijos konsulate, Čikagoje, dar vėliau University of Chicago naujai įsteigtame „Institute on the Formation of Knowledge“, o galiausiai pasiekę New Yorką pateks į Chelsea meno rajone esančią galeriją.

Išskirtinio interviu „Draugai“ metu, kalbamės su menininku dr. Audriumi Pliopliu apie artėjantį rudeninį parodų maratoną ir kartu mintimis nuklystame į jau vykusius anksčiau meno projektus.

„Beverly Art Walk“ ir „Studio Tour“ tai kasmetiniai Beverly priemiesčio renginiai, sutraukiantys vis daugiau meno mylėtojų, džiugu, kad šiais metais Jūs taip pat nutarėte dalyvauti?

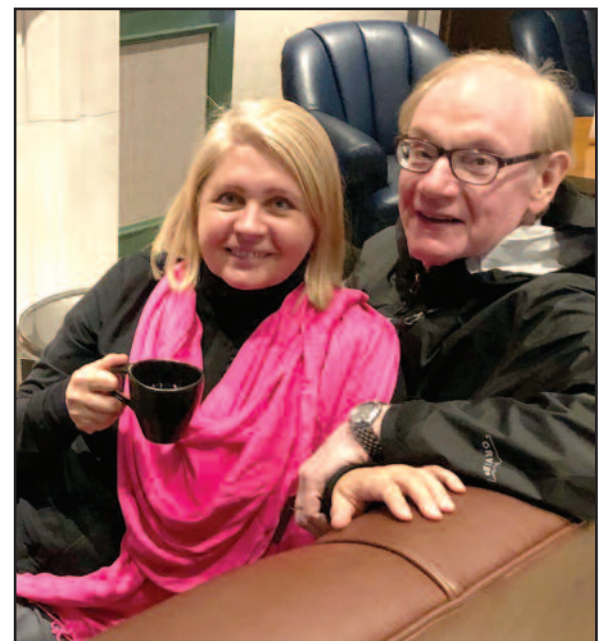
Tai jau penktieji „Beverly Art Walk“ metai, organizuojami „Beverly Area Arts Alliance“, vietos menininkų grupės, priešakyje su Sal Campbell and Monica Wilczak. Šiame projekte dalyvaujant šimtams menininkų, projektas buvo išplėstas įtraukiant papildomą dieną meno studijų lankymams.

Aš buvau asmeniškai paragintas dalyvauti abiejų dienų renginyje ir pristatyti savo šviesos skulptūras – „Columns of Thought“, dar šių metų pradžioje rodytas University of Chicago, Rockefeller Memorial Chapel, po kurio Arvydas Reneckis parengė nuostatų 3 minučių vaizdo įrašą, patalpintą YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=swNwDKuI74s>

„Studio Tour“ prasidėjo sekmadienį, rugsėjo 23-čią, o „Beverly Art Walk“, šeštadienį, rugsėjo 29-tą (Trinity United Methodist Church, 9848 S Winchester Ave, Chicago, IL). Tas abi dienas stengiausi būti prie savo darbų tiek ilgai, kiek leido sveikata.

Šios mano šviesos skulptūros „Columns of Thought“ toliau tęs savo kelionę University of Chicago naujai įsteigtą „Institute of Formation of Knowledge“. Parodos atidarymas įvyks spalio 24 dieną, trečiadienį, nuo 5 val. p. p. iki 7 val. v., adresu – University of Chicago, 5737 S. University Ave. Chicago, IL ir veiks iki pavasario.

Galimą senosios Lietuvos ir Turkijos ryšį suformulavo dar dr. J. Basanavičius, ar tai kažkaip įtakojo Jūsų ben-

Sigita ir Audrius Pliopliai vasaros saulėgrįžos metu University Club of Chicago. „Tikrai vasaros, ne žiemos“, – juokiasi menininkas. Asmeninio albumo nuotraukos.

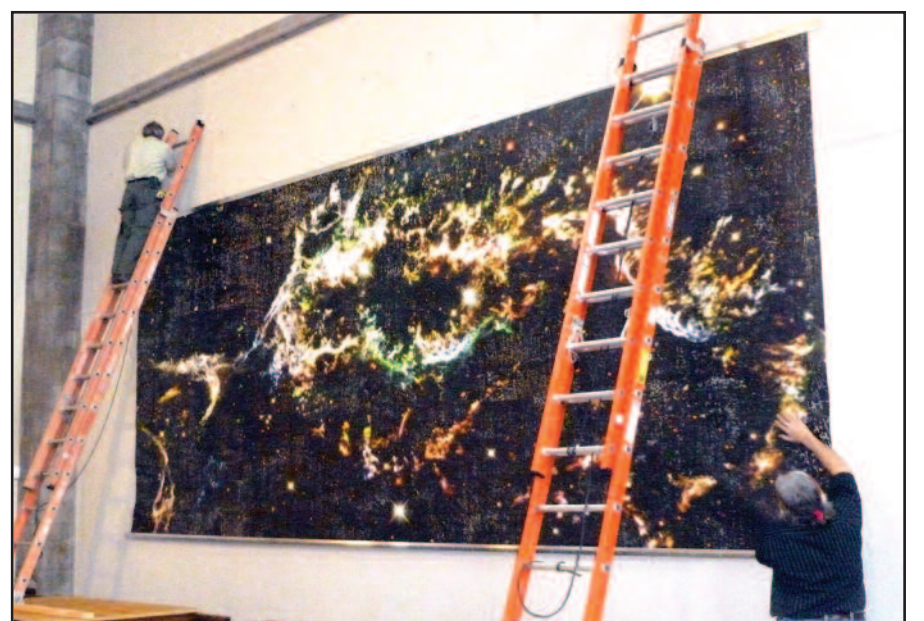
dradarbiavimo su Turkijos konsulatu atsiradimą?

Turkijos konsulato Čikagoje, generalinis konsulas gerb. Umut Acar, pakvietė suorganizuoti ekspoziciją mano kosminės sąmonės serijos „Cosmic Consciousness“ tema. Originalūs šios serijos darbai yra milžiniško dydžio – 10x20 pėdų, kuriuos buvo užsakęs University of Chicago ir kurie prieš keletą metų buvo eksponuojami Rockefeller Memorial Chapel, o prieš metus – Oriental Institute Čikagoje. Du šios serijos darbai yra sukurti naudojant šimtus fotografijų padarytų archeologinėse Turkijos vietose. Vienas atspindi hetitų imperiją, su seniausia kada nors žinota indoeuropiečių kalba, o kitas – seniausią žinomą miestą – Chatal Hoyuk. Turkijos konsulate bus eksponuojamos žymiai mažesnės šių dviejų kūrinių kopijos kartu su pagrindinėmis naudotomis nuotraukomis ir neuronų reprodukcijomis.

Nukelta į 9 psl.

„Cosmic Consciousness“ instaliacija Oriental Institute Čikagoje.

„Cosmic Consciousness“ instaliacija Rockefeller Memorial Chapel.

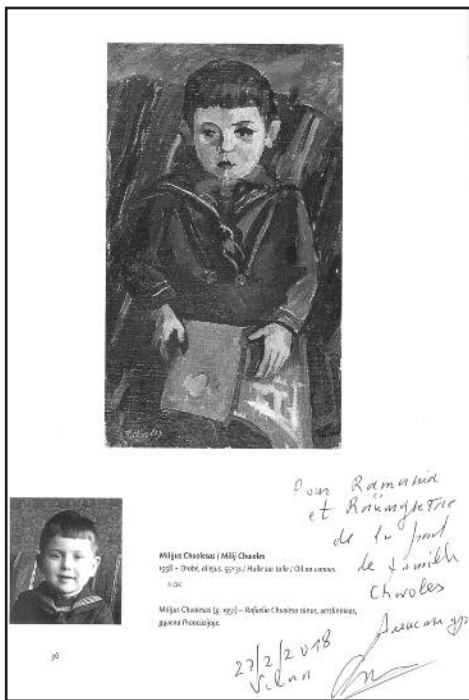
Sielos troškuliui numalšinti

Atkelta iš 6 psl.

Pastebėjau, kad maistas, o ypač vynai Lietuvoje yra daug brangesni negu Čikagoje. Kelios tradicijos tikrai vertos pagyrimų. Viena tokių – ekologiška kova su tarša. Pvz., pirkdamas alų moki papildomai už tarą, tačiau atnešęs tuščias skardines gauni gražą. Kitas reiškinys – po 8 val. vakaro parduotuvėse uždrausta pardavinėti alkoholinius gėrimus. Tai prezidentės Dalios Grybauskaitės naujaitinė „dovanėlė“. Ar tokia tvarka efektyvi, sunku pasakyti, nes vakarais – bent Vilniaus centre ir Senamiestyje – svyruojančių piliečių netrūkdavo.

Menas – galingas ir stebuklingas

Nuo pat pirmųjų dienų stengiausi įsiliesti į kultūrinį gyvenimą, o renginių Vilniuje niekada netrūksta. Vieną popietę su senu bičiuliu dailininku Juozu Galkumi susitikome Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje – kambaryje „Meno erdvės“ vyko paroda kiek apgaulingu pavadinimu – „Vytis senuose plakatuose“. Buvo iškabinta gal dvidešimt darbų, tačiau vargu bau ar tarp jų buvo daugiau

Gražu leidinys su korektūros klaida: kataloge „Rafael Chwoles: Vilniaus portretai 1945–1959“ supainioti broliai Alexander ir Milij. Bet autografa – tikri!

nei pora plakatų. Parodos pagrindą sudarė Newark, NJ spaustuvininko Antano Laukžemio reklaminiai kalendoriai. Pro šalį prabėgusiai parodos kuratorei bandžiau paaiškinti tikrąją šių eksponatų paskirtį (savo archyve turiu dar neišardytų kalendorių, kurių apačioje viela pritvirtinti nuplėšamieji kalendoriai). Gaila, kad niekas nesurengė bent kuklaus atidarymo su pranešimu, jau nekalbant apie parodos paviešinimą (net plakatų tyrinėtojas J. Galkus apie šią trumpalaikę ekspoziciją išgirdo tik iš manęs).

Ekspozicijoje pamačiau keletą man iki šiol nežinomų Laukžemio kalendorių. Įdomu, kad pasirašyti jie įvairiai: viener inicialai, kitur visa pavardė, dar kitur – registracijos numeriai. Toli gražu ne visuose kalendoriuose jojo didysis raitelis – Vytis. Po parodos pagalvojau – teks mudviems su ilgamečiu „Draugo“ darbuotoju Jonu Kupriu šią ketvirtį amžiaus besikartojančią klaidą – kalendorius pateikti kaip plakatus – kada nors ištaisyti. Jonas ne tik renka tokius eksponatus, bet ir yra daugelį jų nufotografavęs. Jo sena svajonė – virtualioje erdvėje sukurti Antano Laukžemio kalendorių svetainę.

Vasario 14-tosios pavakarę ilgai ir nuobodžiai bridau per pusnis (šaligatviai

Lietuvoje beveik nevalomi) į Nacionalinę dailės galeriją Konstitucijos prospekte. Čia vyko parodos „Optimizmo architektūra: Kauno fenomenas 1918–1940“ atidarymas. Kuratoriai – Giedrė Jankevičiūtė, kurią jau seniai pažįstu, taip pat iš publikacijų spaudoje bei knygų žinomi Marija Drėmaitė ir Vaidas Petrulis. Paroda profesionaliai parengta dviem kalbom, kompaktiška ir lengvai pervežama (beje, kovo mėnesį ši kilnojamoji paroda iškeliavo UNESCO būstinę Paryžiuje, vėliau – į „Flux. Festival Lituano delle Arte 2018“ Auditorium - Parco della Musica centre Romoje, buvo rodoma Talino nacionalinėje bibliotekoje bei Vroclavo architektūros muziejuje). Man paroda paliko labai gerą įspūdį. Pasiūliau Marijai Drėmaitėi pagalvoti apie galimybes atvežti parodą ir į „Vėjų miestą“. Gal sulauksime?

Nudžiugau sulaukęs dailėtyrininkės Vilmos Gradinskaitės kvietimo į Rafaelio Chvoleso parodos atidarymą vasario 27 d. Tolerancijos centre. Buvo malonu ir vėl po tiek metų čia susitikti su senais bičiuliais. Viena jų, pasitikusi su plačiausia šypsena – šios parodos kuratorė, kadaise gyvenusį Čikagoje Ieva Šadzevičienė. Čia sutikau ir kitus mielus bičiulius – buvusį Seimo Tarptautinių ryšių departamento direktoriaus pavaduotoją Rimantą Stankevičių, parengusį knygą apie žydus gelbėjusią Vilniaus universiteto bibliotekininkę Oną Šimaite, Seimo narį Emanuelį Zingerį, buvusią Prezidentūros ir asmeninę prezidento Valdo Adamkaus fotografę Džoją Gundą Barysaitę ir kt. Į parodos „Rafaelis Chwolesas: Mes žiūrime į juos, jie žvelgia į mus. Vilniečių portretai 1945–1959“ atidarymą susirinko daug garbingų svečių, tarp kurių buvo ir Prancūzijos ambasadorius Lietuvoje Philippe Jeantaud bei paties dailininko sūnūs Milij (g. 1951 m.) ir Alexander-Saša (g. 1944 m.) Chwolesai, atvykę specialiai iš Prancūzijos. Parodoje galėję pamatyti jų portretus vaikystėje, tapytus tėvo Rafaelio.

Kai priėjau prie šių dviejų (vieno jau pražilusio, kito praplikusio) svečių, prašydamas jų autografo gražiai išleistame parodos kataloge, jie nustebo išgirdę švirią prancūzų kalbą iš kažkokio JAV lietuvių žurnalisto lūpų. Iškart geranoriškai sutiko – *bien sûr* – ir prie savo portretų kataloge įrašė prasmingas dedikacijas.

Turėčiau truputį paaiškinti apie šiuos dailininkus... Rafaelis Chwolesas (1913–2002), iš Vilniaus kilęs žydas, sukūrė pokario sostinės Senamiesčio „metraštį“. Lietuvą jis apleido nenoromis, iš pradžių gyveno Varšuvoje, vėliau Paryžiuje. Mane labai sujaukino sūnų atsiminimai, jie sakė: „Rafaelio Chvoleso kūryba neatsiejama nuo jo gimtojo miesto – Vilniaus. Jo prisirišimą prie Lietuvos Jeruzalės galiausiai įveikė slegianti sovietinė sistema, kuri jį privertė išvykti iš Lietuvos su savo šeima 1959 metais. Drauge išsivežė ir savo tėvynę. Jis paskyrė paskutines buvimo čia akimirkas tam, kad surinktų šio miesto gabalėlius – jo gatves, kiemelius, jo šešėlius ir šviesas, žiemą ir vasarą. Su juo išvyko šimtai paveikslų ir etiuodų. Jis norėjo išsaugoti ir jį supusius žmones, kuriuos turėjo palikti, ir kurie netrukus išsibarstė po visą pasaulį...“

Laimingi mes, kurie matėme šią unikalią parodą! Išeinant iš muziejaus leva apdovanojo mane dar kartą – šįsyk įteikdamas ypatingą 271 puslapių dailėtyrininkės Laimos Laučkaitės albumą (prancūzišką laidą – suprato iš akių...) „Rafael Chwoles. La recherche de Jérusalem“ (2013 m. Valsybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus leidinys).

Taigi, su savimi į Čikagą parsivežiau stebuklingą ir nostalgiską Lietuvos Jeruzalės gabalėlį – „bien sûr“!

Bus daugiau

Dr. Audrius Plioplys pradeda rudeninį parodų maratoną

Atkelta iš 7 psl.

Parodos atidaryme pristatysiu savo darbus ir galimą ryšį tarp senovės Turkijos ir Lietuvos, kurio mintines užuomazgas buvo pradėjęs plėtoti dr. J. Basanavičius. Daugiau apie anksčiau minėtas sąsajas galėsite išgirsti atvykę į parodos atidarymą Turkijos konsulate spalio 10 dieną, 6 valandą po pietų, adresu: Consulate General of the Republic of Turkey, 455 N. Cityfront Plaza Dr. Suite 2900, Chicago, IL 60611. Čia paroda veiks iki lapkričio 9 dienos.

Turėčiau pažymėti, kad norintys atvykti į parodos atidarymą Turkijos konsulate, turėtų iš anksto užsiregistruoti rsvp.chicago@mfa.gov.tr, nes patalpos plotas yra ribotas.

Galiausiai likimas Jus su meno darbais nublokš į New Yorko miestą, kaip šis projektas gimė?

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (Lithuanian Alliance of America) arba SLA – viena seniausių lietuvių organizacijų Amerikoje, turinti didelius istorinius archyvus. Pirmą kartą šią istorinę vietą aplankiau prieš penkerius metus ir kaip tik tada pirmame aukšte buvo įrengta meno galerija ir eksponuojama pirmoji paroda. Mane sužavėjo tos erdvės išplanavimas ir grožis, noras, surengti ten parodą tapo svajone.

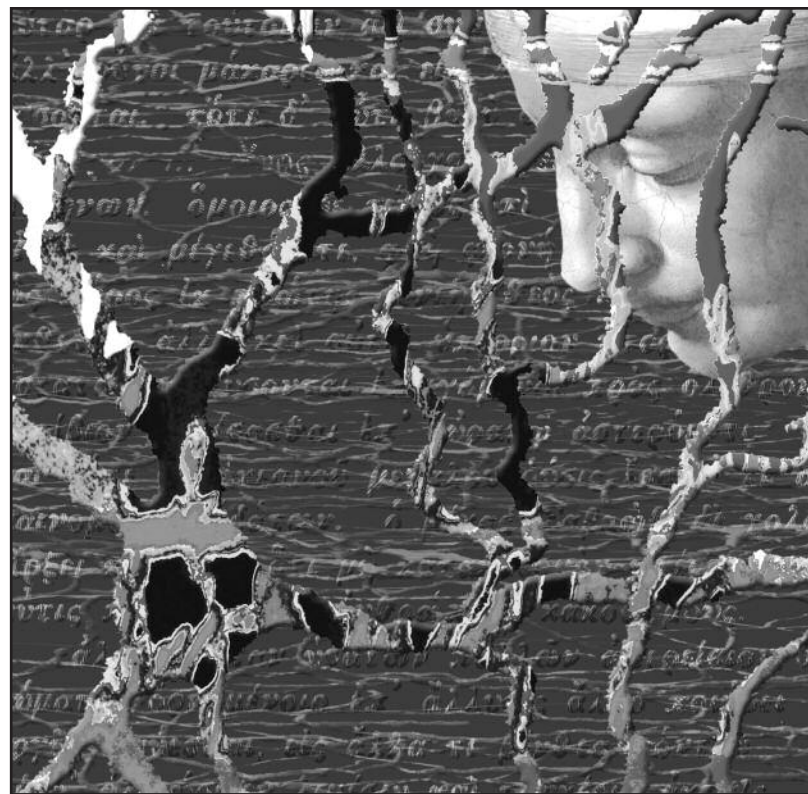
Meno galerija, pavadinimu SLA307, įsikūrusi 307 W 30th St. New Yorke, Chelsea rajone, garsėjančiame šiuolaikiniu menu, nuo atidarymo pradžios surengė daug įspūdingų meno parodų. Todėl esu labai pagerbtas ir susižavėjęs, nes būtent šioje vietoje bus eksponuojami naujausi mano darbai iš minties formavimo serijos „Sybil: Formation of Thought“. Šiame pokalbyje neišsiplėsiu apie tai kalbėdamas, tik pažymėsiu, kad vieno darbo „Sybil's Mind Purple“, kuri ketinu ten eksponuoti, fotografija šių metų pradžioje pateko ant didžiausio neurologijos žurnalo pasaulyje *Seizure*, viršelio.

Daugelyje šio ciklo darbų išlieka aktuali lietuviška tematika. „Cumaean Sybil“ atspindi mano paties atradimus apie M. K. Čiurlionio meno darbų parodas 1910 metais Paryžiuje ir 1912 metais Londone. Daug metų atgal aš buvau tas žmogus, kuris patvirtino spėliojimus, jog M. K. Čiurlionio darbus pasaulis matė ir jie buvo pastebėti meno kritikų Londone. Ten kartu su Braque, Cezanne, Matisse, Picasso ir Rousseau buvo eksponuoti M. K. Čiurlionio darbai, kurie susilaukė labai palankaus kritikų įvertinimo, nors pati paroda, atspindėjusi naujesnę nei simbolizmas postimpresionistinę meno kryptį buvo labai sukritikuota, o joje dalyvavę tik vėliau įžymiais tapę dailininkai neatsispyrė kritikai. Apie tai vėliau, dar 1977–1978 metais skelbė „Draugas“, žurnalai „Lituanus“ bei „Literatūra ir menas“, šias išvadas galima rasti ir mano knygoje „Čiurlionis: Mintys/Thoughts“ (Vilniaus Dailės Akademija, 2004).

Mano menas gimsta inspiruojant skirtingiems impulsams. Idėja, padėjusi atsirasti „Libyan Sybil“ kilo išvydus Pilviškių bažnyčios sekmadienių Mišių nuotrauką. Bažnyčios, kurią lankė mano tėvas ir protėviai, arba „Erythraean Sybil“ – atėjo klausant M. K. Čiurlionio „Laidotuvių Simfonija“. Parodos atidarymas galerijoje SLA307, adresu 307 W 30th St. New York, NY 10001 įvyks lapkričio 2 d., penktadienį nuo 6 val. v. iki 9 val. v. ir veiks iki lapkričio 30 dienos, bet po parodos atidarymo, norintys pamatyti ekspoziciją turėtų iš anksto paskambinti telefonu – 917-501-3275.

Taip pat apie mano meno darbus galima paskaityti ir neseniai išspausdintame straipsnyje Čikagos kultūros žurnale *VoyageChicago*, nuorodoje: <http://voyagechicago.com/interview/check-audrius-plioplyss-artwork/>.

Belieka palinkėti menininkui dr. Audriui Pliopliui sėkmės pasitinkant tikrai įtemptą laikotarpį, o skaitytojams pagal galimybes, apsilankyti parodų atidarymuose.

„Libyan Sybil“.